

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ
САМОВРЕДНОВАЊА
ПУ „ПРВА РАДОСТ“ ГАЦИН ХАН
ЗА РАДНУ 2022./ 2023. ГОДИНУ

ИЗАБРАНА ОБЛАСТ САМОВРЕДНОВАЊА:

1. ВАСПИТНО – ОБРАЗОВНИ РАД

Садржај :

Чланови тима.....	2
Увод.....	2
Специфичности установе.....	4
Методологија самовредновања.....	6
Резултати самовредновања	
Процена квалитета на нивоу области 1. Васпитно – образовни рад.....	8
Опис стандарда:	
Стандард 1.1. Физичка средина подстиче учење и развој деце.....	8
Стандард 1.2. Социјална средина подстиче учење и развој деце.....	9
Стандард 1.3. Планирање и програмирање ВО рада је у функцији подршке дечијем учењу и развоју.....	9
Закључци о процени остварености стандарда	
Јаке стране.....	10
Слабе стране.....	10
Предлог мера за унапређивање.....	11
Прилози.....	12

Чланови Тима за самовредновање:

1. Јелена Ђорђевић, васпитач
2. Теодора Трајковић, медицинска сестра –васпитач
3. Соња Стевановић, васпитач
4. Драгана Станчић, васпитач
5. Ивана Добреновић, васпитач
6. Јелена Спасић, васпитач
7. Елида Чекеревац, родитељ
8. Снежана Радоњић, психолог Основне школе „Витко и Света“, Гаџин Хан

Координатор тима: Јелена Ђорђевић, васпитач

Обука „Унапређивање процеса самовредновања предшколских установа“, 29.9.2022. Ниш

Увод:

Самовредновање квалитета рада у установама представља процену квалитета рада на основу стандарда, кроз све кључне области вредновања. То је стално преиспитивање, развијање и усавршавање конкретне праксе и вештина практичара.

Током месеца новембра 2022.године родитељи свих васпитних група информисани су од стране својих васпитача о процесу самовредновања у предшколским установама и областима квалитета рада установе у оквиру којих се процењује оствареност стандарда квалитета (родитељски састанак, viber – групе, индивидуални и групни разговори).

Директорка је о самовредновању обавестила особе из локалне заједнице: из Општинске управе Гаџин Хан, Основне школе „Витко и Света“ Гаџин Хан, као и Народне библиотеке „Бранко Миљковић“ Гаџин Хан.

Деца свих васпитних група израђивала су постере „Вртић какав желимо“ и давала своје изјаве.

На састанку тима обрадили смо прикупљене податке (swot –анализа, прежи и изјаве деце, viber – групе , разговори који су вођени са представницима родитеља, локалне заједнице и запослених).

Определили смо се за област **1. Васпитно – образовни рад.**

Саслушали смо мишљења и уважили их. Није било двоумљења око одабира области. Једни родитељи су предложили да идемо по редоследу, други су пожелели да видимо где се налазимо у складу са новим програмом рада, трећи су препустили нама, васпитачима да одлучимо коју ћемо област самовредновати. Елида Чекеревац, која је наш члан тима за самовредновање из реда родитеља и стручни сарадник и члан тима ПУ „Пчелица“ из Ниша, путем viber – групе објаснила је процес самовредновања родитељима из њене групе и предложила прву област. Сви родитељи су је подржали у томе.

С обзиром да смо од септембра 2022.године кренули са имплементацијом нових Основа програма, нашли смо се пред изазовом у реализацији и примени новина у сопственој пракси. Пожелеле смо да преиспитамо да ли идемо у добром правцу и да унапредимо квалитет рада установе у колико је то потребно.

Специфичности установе

Предшколска установа „Прва радост“ у Гацином Хану, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања, Законом о предшколском васпитању и образовању и другим подзаконским актима обезбеђује организовано васпитање и образовање, исхрану, негу и очување здравља, дневни одмор и рекреацију деце узраста од 1,5 до 6,5 година.

Гацин Хан је једна од општина нишавског округа. Једна је од најсиромашнијих и најнеразвијенијих у Србији. Општина је разуђена, обухвата 34 насеља. Један мали део територије припада низији док већи део припада висивији (брдско – планински рељеф).

Предшколска установа „Прва радост“ Гацин Хан је једна од најмањих установа у окружењу, и по броју уписане деце и по броју стручног кадра.

Данас Предшколска установа има три васпитне групе у централном објекту (јаслену, мешовиту и групу деце године пред полазак у школу), две у издвојеном одељењу у селу Топоница (групу деце године пред полазак у школу и мешовиту групу „Иако смо мали радо би смо знали“) и једну групу деце године пред полазак у школу у селу Доњи Душник, у којима реализује васпитно-образовни рад. Тако је у општини Гацин Хан предшколским васпитањем и образовањем извршен обухват деце са целе територије општине. Превоз деце се врши свакодневно са два мини буса која су добијена преко „Импрес“ пројекта.

Установа има пет васпитачица, једну медицинску сестру – васпитачицу и једну медицинску сестру на превентиви. Све васпитачице и медицинска сестра – васпитачица чланови су свих тимова установе и упознате су са радом, а уједно су и координатори истих.

Како наша Установа нема могућност за ангажовањем стручног сарадника, заједничком сарадњом наше Установе и Основне школе „Витко и Света“, посећује нас психолог школе и пружа нам помоћ кад год нам је потребно. Такође обавља тестирање деце и пружа нам додатну подршку приликом уписивања у први разред Основне школе, а од ове године је и члан тима за самовредновање. Такође, наш родитељ, а стручни сарадник за физичко васпитање у ПУ „Пчелица“ Ниш, као значајан ресурс, придружио се нашем Тиму.

Након низа обука за примену Основа програма током 2022.године, наша установа је септембра 2022.године кренула са имплементацијом нових Основа програма.

У спровођењу обуке из „Године узлета“ и грађењу нових Основа програма, професионална заједница учења се нашла пред изазовом у реализацији и примени новина у сопственој пракси. Заједно учимо и истражујемо у простору који је инспиративан и провокативан за дете, као и у окружењу. Васпитно особље има потребу да се оснажи и едукује и прошири своје дигиталне компетенције.

Водимо се визијом и мисијом наше Установе:

ВИЗИЈА

Желимо да унапредимо услове за реализацију васпитно – образовног рада и будемо установа која разноврсном понудом програма повећава обухват деце.

МИСИЈА

Својим стручним компетенцијама и расположивим ресурсима, стварамо безбедно и пријатно окружење за боравак деце, код њих развијамо самосталност, радозналост, жељу за сазнањем, креативност и слободу у изражавању мисли и осећања. Негујемо осећање припадности локалној заједници, толеранцију и поштовање различитости.

<p><u>СНАГЕ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 100% обухват деце године пред полазак у школу • Деца из свих насељених места превозе се мини бусом • Бесплатан радни материјал • Бесплатан боравак деце из руралних средина (мешовита група „Иако смо мали радо би смо знали) • Добра сарадња са родитељима, локалном заједницом, школом и вртићима из окружења (однос поверења, учешће, заједница учења) • Добра локација вртића • Култура и структура вртића која подржава партнерство и рефлексију свих актера • Заинтересованост васпитачица за стручно усавршавање и стални професионални развој	<p><u>СЛАБОСТИ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Недостатак вишенаменске сале и других просторија (соба за јасле, трпезарија,...) • Недостатак стручног сарадника • Незапосленост родитеља • Низак социјално – образовни ниво родитеља • Недовољна искоришћеност и опремљеност дворишног простора • Недостатак новца за финансирање семинара и стручног усавршавања
<p><u>МОГУЋНОСТИ (ПРИЛИКЕ)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Доградња вртића • Промовисање рада ПУ • Стручно усавршавање • Увођење новина	<p><u>ПРЕПРЕКЕ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Низак природни прираштај (пад наталитета) • Неразвијена (сиромашна) општина • Миграција становништва из села у град • Администрација

Методологија самовредновања:

Самовредновање прве области започели смо анализом стања васпитне праксе у оквиру свих стандарда везаних за ову област. Сложили смо се да нам је васпитно – образовни рад јача страна али и да треба радити на побољшању истог.

Крајем месеца новембра израдиле смо Годишњи план самовредновања наше установе за радну 2022/23. годину и поделиле улоге и одговорности у тиму.

Састанак тима и анализа водича за запослене у предшколским установама „Самовредновање у предшколским установама“

Пратиле смо све кораке из приручника где је све јасно написано. Договориле смо се да се држимо приручника где су стандарди квалитета рада предшколских установа јасно прецизирани и са додатним показатељима за вредновање квалитета, што је новина. Друге нове показатеље нећемо самостално формулисати.

Користили смо инструменте из приручника: **чек листа** (тим за самовредновање), **упитник за васпитаче и медицинске сестре** (online - Microsoft Forms), **фокус група са родитељима, фокус група са васпитачима и медицинским сестрама и консултације са децом**. На предлог ментора Драгане Стојановић, направили смо листу питања за **интевју са директором** користећи нека од питања из листе интервјуа са стручним сарадником и фокус групе са родитељима и фокус групе са васпитачима и медицинским сестрама.

Спроводили смо све активности самовредновања по одређеној временској динамици, прикупљали податке путем инструмената, обрађивали их и на крају донели закључке о остварености свих стандарда из области која се самовреднује, а то је Васпитно – образовни рад. Размењивале смо информације и искуства, заједно решавале дилеме и проблеме у ходу.

Током целог процеса имале смо велику подршку ментора Драгане Стојановић (непосредни и online састанци), као и подршку директорке установе Гордане Ђорђевић.

Непосредни радни састанак тима са ментором Драганом Стојановић, 26.01.2023. Гаџин Хан

Коришћени инструменти у току процеса самовредновања и начини њихове примене:

Упитник за васпитаче и медицинске сестре – анонимни у online формату апликације Microsoft Forms (почетком месеца децембра).

Учествовало је седморо запослених (директорка, 5 васпитача и 1 медицинска сестра – васпитач).

Чек листа – инструмент спроведен у периоду децембар 2022. – јануар 2023. Учествовали сви чланови тима за самовредновање, директорка установе и медицинска сестра на тријажи. Укупно десет чек листи попуњено.

Консултације са децом – спроведене су кроз игру и неформалне разговоре и трајале су дужи временски период (децембар 2022. – март 2023.). Учествовало је око 35-оро деце из свих шест васпитних група. Консултације вршиле координатор тима за самовредновање Јелена Ђорђевић и васпитачица Драгана Станчић које су и објединиле податке.

Фокус група васпитачи и медицинске сестре- васпитачи - инструмент је спроведен 17. јануара 2023. године. Учествовало 5 васпитача и 1 медицинска сестра- васпитач. Разговор водиле модератор Теодора Трајковић и координатор тима Јелена Ђорђевић.

Фокус група родитељи - Инструмент спроведен у периоду од децембра 2022. до марта 2023., у зависности од групе. Разговоре водиле васпитачице њихове деце. Обухваћено је 25-оро родитеља из 4 васпитних група. При вођењу разговора праћена су упутства за разговор у фокус групи . Родитељи деце пред полазак у школу нису били у могућности да присуствују фокус групи али су одговарали на питања у писаном формату. Координатор тима за самовредновање објединио је све податке.

Интервју са директором спровели су чланови тима 10. фебруара 2023. године.

Током спровођења самовредновања тим се нашао са новим изазовима и потешкоћама које су превазиђене. На самом почетку дошло је до промене плана самовредновања. Договорили смо се да прикупљамо податаке о квалитету рада у стандардима појединачно али смо добили готов упитник за сва три стандарда заједно (Microsoft Forms) и тако кренули. Следеће потешкоће биле су квар и замена котла за грејање у зимском периоду и немогућност деце да долазе у установу. Морали смо да померимо консултације са децом. Боловања запослених онемогућила су члановима тима да учествују у својој улози у тиму. И на крају родитељи једне васпитне групе нису могли да се договоре о времену реализовања фокус групе али су се договорили да одговоре на питања писаним путем.

На крају смо све завршили у предвиђеном року.

РЕЗУЛТАТИ САМОВРЕДНОВАЊА

ПРОЦЕНА КВАЛИТЕТА НА НИВОУ ОБЛАСТИ

1. ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИ РАД

ОПИС СТАНДАРДА:

Стандард 1.1. Физичка средина подстиче учење и развој деце

На основу анализе прикупљених података већина тврдњи је позитивна. Докази су видљиви кад се уђе у сваку групу, а могу се аргументовати фотографијама, видео – снимцима, паноима, матрицама плана теме, пројектним причама, портфолиом. У радним собама и другим просторима се виде продукти учења деце и актуелне теме/пројекти. Материјали, играчке и средства су класификовани и сложени у зависности од узраста деце и налазе се у висини детета. Сва деца могу безбедно, лако и самостално да изаберу и користе полуструктуриране и неструктуриране материјале, као и реалне предмете, који су у већој мери на располагању у простору који допуњујемо на основу праћења дечије игре и у сарадњи са родитељима. Можемо лако реорганизовати простор. Имамо свакодневну интеракцију између деце различитих група.

Негативне одговоре смо добили код показатеља 1.1.2 зато што је неки део намештаја хабаст и није га лако померати (ормари за одлагање кревета). Такође, у пракси нисмо имали децу са сметњама у развоју и инвалидитетом, тако да нисмо сигурни колико је простор прилагођен њима. Сарадњу са локалном заједницом радо остварујемо, можда не свакодневно али користимо сваку прилику и то на нашу иницијативу а не на иницијативу друге стране. Сматрамо да требамо повећати број заједничких активности уз учешће свих актера локалне заједнице и тиме побољшати сарадњу са околином. Родитељи су спремни на сарадњу, дају нам

идеје и предлоге, доносе нам материјале али нису директно учествовали у променама, уређењу и осмишљавању унутрашњег простора. Неколико њих је учествовало у уређењу дворишта.

Овај стандард је у потпуности остварен, делимично је видљив показатељ (1.1.2).

Стандард 1.2. Социјална средина подстиче учење и развој деце

Заједничке активности деце различитог узраста је честа, што се види из фотографија, видео записа, прослава пројеката, манифестација, представа, маскенбала и сличних догађаја. Деци се пружа прилика да бирају простор и места за игру и истраживање и са ким ће учествовати у игри и колико дуго. Васпитачи послушкују жеље, прихватају их и спроводе у дело – игру.

Постоје правила понашања у свакој соби и израдили су их васпитачи заједно са децом, која су осмислила и креирала. Поштује се правило двосмерне комуникације.

Деца су брижна, усмерена једна на друге, пуна подршке према деци из своје, као и из осталих група. Заједничке активности деце различитог узраста су устаљена, свакодневна пракса у вртићу.

Родитељи имају прилику да разговарају са васпитачима о свему што их занима (индивидуално, групно, путем вибер групе и телефоном).

Овај стандард је у потпуности остварен.

Стандард 1.3. Планирање и програмирање ВО рада је у функцији подршке дечијем учењу и развоју

Васпитач посматра децу, прати и уважава њихове потребе, интересовања, планира на основу консултовања са децом, полазећи од њиховог искуства, заинтересованости, идеја и предлога. Такође се уважавају и идеје и предлози родитеља. Васпитач охрабрује иницијативу деце и подстиче децу на креативне начине изражавања, као и што сопственим поступцима моделује односе према другима, учењу, игри, стваралаштву. Стално проширује дечију игру, што се види и у простору који обилује процесима заједничког истраживања деце и одраслих. Постоји флексибилност у реализацији активности.

Деца имају приступ материјалима који им омогућавају самостално трагање за информацијама (књига, енциклопедија, сликовница, родитељ, васпитач, часописи, вршњаци), док им технологија није доступна.

Додатни показатељ (остварен)

1.3.7. У планирању и развијању реалног програма препознаје се холистички приступ усмерен на подршку развоју свих кључних компетенција за целоживотно учење.

Васпитачи прво разматрају различите изворе сазнања и начине учешћа деце па онда дају полазну идеју за пројекат. У пројекту васпитач повезује различита подручја сазнања, користи се холистички приступ.

Деца имају свој портфолио у вртићу у коме самостално стављају своје радове, фотографије, дечије продукте и исказе и који је увек доступан на увид одраслима и осталој деци.

Стандард је у потпуности остварен , осим индикатора 1.3.6. , где деца нису доступна средства којима могу да документују своје учешће у догађајима (фотоапарат, камера, пројектор), осим старих мобилних телефона.

ЗАКЉУЧЦИ О ПРОЦЕНИ ОСТВАРЕНОСТИ СТАНДАРДА

Јаке стране:

- У реализацији васпитно- образовног рада, осим радних соба, користе се и друге просторије у вртићу и ван њега (ходници, двориште).
- Простор је богат материјалима и средствима који подстичу на истраживање, стваралаштво и игру.
- Деца могу безбедно и самостално да изаберу материјале и играчке.
- Промене у простору пратимо на основу дечије заинтересованости и игре.
- Заједничке активности деце различитог узраста.
- Процес учења је видљив у различитим формама документовања (фотографије, панои, пројекти, дечји потфолио).
- Различита места из окружења се користе као инспиративна места за учење. Родитељи су укључени у заједницу вртића, активно учествују у во раду.
- Поштујемо различитост и охрабрујемо иницијативу деце.
- Васпитачи, родитељи и деца заједно учествују у обогаћивању физичке средине.

Слабе стране:

- Велика дворишта имају потенцијале али су недовољно искоришћена (централни вртић и издвојени објекат на терену).

У Области **1. Васпитно-образовни рад** остварени су сви стандарди. У оквиру првог и трећег стандарда, није у потпуности видљив по један показатељ, у оквиру другог стандарда су видљиви сви показатељи. Посебно смо јаки у социјалној средини која подстиче учење и развој деце и физичкој средини што се тиче унутрашњег уређења простора, али нам је слаба страна уређење дворишта. У овој области преовлађују јаке стране, али су уочене и одређене слабости у планирању и програмирању васпитно - образовног рада и тиче се доступности деци реалних дигиталних предмета фотоапарата, камера и слично.

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ:

- Укључити родитеље, локалну заједницу у уређење и опремање дворишта вртића
- Проширити сарадњу са локалном заједницом у смислу стицања знања, вештина, учења, развијања компетенција, више користити места у локалном окружењу као места за учење, укључивати родитеље и друге одрасле као експерте у пројектним истраживањима
- Обезбедити деци аудио-визуелна средства како би могла да документују и фотографишу места у вртићу и креативно се изражавају (1.3.6).

ПРИЛОЗИ

Фотографије деце и родитеља из Г. Хана и З.Топонице

